

Θέμα: Τροποποίηση του περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμου του 2018

Αναφορικά με το πιο πάνω θέμα και την τροποποίηση του περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμου του 2018, υποβάλλεται το εν λόγω σημείωμα για διευκρίνιση των προνοιών που εισάγονται στη νομοθεσία.

1. Στα πλαίσια συζητήσεων για τον τρόπο διαχείρισης έργων τα οποία είτε αδειοδοτήθηκαν πριν την εφαρμογή της νομοθεσίας για την εκτίμηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον, είτε αδειοδοτήθηκαν χωρίς να προβούν σε μελέτη εκτίμησης επιπτώσεων στο περιβάλλον, ζητήθηκε από το Τμήμα Περιβάλλοντος να μελετηθούν επιλογές για τροποποίηση της εν λόγω νομοθεσίας, έτσι ώστε να υπάρχει νομικό εργαλείο για αυτές τις κατηγορίες έργων, να μπορούν να επιβληθούν επιπρόσθετοι όροι για βελτίωση της λειτουργίας τους.
2. Η αρχική τοποθέτηση του Τμήματος Περιβάλλοντος ήταν ότι, η αξιολόγηση επιπτώσεων στο περιβάλλον γίνεται πριν την υλοποίηση του έργου, οπότε ο εν λόγω νόμος δεν μπορεί να εφαρμοστεί για υφιστάμενα έργα.

Σχετική είναι και η γνωμοδότηση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ημερ. 23.9.2011 σε ερώτηση του Τμήματος Περιβάλλοντος κατά πόσον με βάση την εν λόγω νομοθεσία έχει την ευχέρεια να εξετάζει Μελέτες Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον και να γνωμοδοτεί όταν αυτά είτε έχουν υλοποιηθεί, είτε βρίσκονται στο στάδιο της υλοποίησης. Το συμπέρασμα της εν λόγω γνωμοδότησης αναφέρει ότι η Περιβαλλοντική Αρχή δεν εξετάζει και δεν γνωμοδοτεί αναφορικά με αναπτύξεις οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας και είτε έχουν υλοποιηθεί, είτε βρίσκονται στο στάδιο της υλοποίησης.

- Το Τμήμα Περιβάλλοντος προέβη σε διερεύνηση σχετικής νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου για το εν λόγω θέμα και ειδικά για την περίπτωση της Ιρλανδίας, η οποία με την Απόφαση C-215/06 καταδικάστηκε γιατί αδειοδότησε ένα αιολικό πάρκο χωρίς να προβεί σε εκτίμηση επιπτώσεων στο περιβάλλον, ενώ στη συνέχεια σε επέκταση του εν λόγω πάρκου, πάλι δεν ζητήθηκε περιβαλλοντική εκτίμηση. Σε συνέχεια της υπόθεσης αυτής, είναι η Απόφαση C-261/18 στην οποία αναφέρεται ότι η οδηγία για την εκτίμηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον από ορισμένα έργα δεν απαγορεύει εθνικούς κανόνες οι οποίοι να επιτρέπουν, σε ορισμένες περιπτώσεις, τη νομιμοποίηση παράτυπων δραστηριοτήτων ή τη θεραπεία των ελαττωματικών παράτυπων πράξεων υπό το πρίσμα του δικαίου της Ένωσης, υπό την προϋπόθεση ότι η δυνατότητα αυτή δεν παρέχει στους ενδιαφερόμενους την ευκαιρία να καταστρατηγήσουν τους κανόνες του δικαίου της Ένωσης, ή να αποφύγουν να τους εφαρμόσουν.

Η Απόφαση αναφέρει ότι η θεραπεία μπορεί να είναι ανάκληση ή αναστολή ή αντικατάσταση άδειας που έχει χορηγηθεί. Η Ιρλανδία σε αυτή την περίπτωση προχώρησε σε εθνική νομοθετική ρύθμιση με την οποία ο κύριος του έργου μπορεί να υποβάλει διορθωτική δήλωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων (remedial environmental impact assessment) μαζί με αίτηση αντικατάστασης της άδειας του.

3. Με βάση τα πιο πάνω, το Τμήμα Περιβάλλοντος εισηγήθηκε την εξής τροποποίηση:

Στο άρθρο 4 (πεδίο εφαρμογής) προστέθηκαν 2 νέες περιπτώσεις:

(α) στην πρώτη προσθήκη, καθώς ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας νόμος διαθέτει και εφαρμόζει πρόνοιες με τις οποίες αδειοδοτητεί έργα τα οποία έχουν ήδη υλοποιηθεί (καλυπτικές άδειες), να δίνεται σε αυτή την περίπτωση η ευχέρεια στην Περιβαλλοντική Αρχή όπου το θεωρεί απαραίτητο να προβαίνει σε διορθωτικές πράξεις για την παρανομία που έχει ήδη γίνει, και να επιβάλλει κατασκευαστικούς ή/και λειτουργικούς όρους για το έργο. Τονίζεται ότι αυτό δεν θα ισχύει όταν οι καλυπτικές άδειες αφορούν έργα κατά παρέκκλιση.

Σημειώνεται εδώ ότι δεν είναι η συγκεκριμένη πρόνοια ούτε και το εν λόγω άρθρο που ενδεχομένως νομιμοποιεί παράνομες αναπτύξεις, αλλά η πολεοδομική νομοθεσία που δίνει το δικαίωμα στον παράνομο να αδειοδοτηθεί εκ των υστέρων. Ο στόχος αυτής της προσθήκης, είναι καθαρά διορθωτικός, δηλαδή να θεραπεύσει μια ελαττωματική και παράνομη πράξη.

(β) στη δεύτερη προσθήκη, είναι ακριβώς για να καλύψει περιπτώσεις όπου είτε ένα έργο έγινε πριν να τεθεί σε εφαρμογή η εθνική νομοθεσία για την εκτίμηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον, είτε γιατί για κάποιο λόγο ο αιτητής δεν προέβη σε Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον και η Πολεοδομική Αρχή το αποδέκτηκε και το έργο αδειοδοτήθηκε. Αυτή ακριβώς ήταν και η περίπτωση της Ιρλανδίας, όπου προχώρησε σε εθνική νομοθετική ρύθμιση με την οποία ο κύριος του έργου μπορεί να υποβάλει διορθωτική δήλωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων (remedial environmental impact assessment).

Το νομοσχέδιο έχει τεθεί σε διαβούλευση και αναμένουμε απόψεις / θέσεις από το κοινό. Ελπίζουμε ότι η φιλοσοφία και η προσέγγιση του Τμήματος Περιβάλλοντος να επεξηγήθηκε ικανοποιητικά.

Αναμένουμε τις θέσεις / απόψεις σας για βελτιστοποίηση των εν λόγω προνοιών.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

18.5.2020